

Lysholt Hansen: Som det fremgår af betænkningen, er de to lovforslag ikke undergået ændringer af nogen art, siden vi havde dem til første behandling i tinget den 1. marts; og som det også fremgår af betænkningen, er de udvalgsberettigede partiers stilling til lovforslagene heller ikke ændret, idet forslagene kun indstilles til vedtagelse af de to regeringspartier og socialistisk folkeparti, medens venstre og de konservative ikke kan medvirke til deres gennemførelse, sådan som de to partier allerede lod forstå ved første behandling.

Dette kunne forlede en og anden til at mene, at udvalgsbehandlingen så lige så godt kunne have været undværet. Det mener jeg ikke; tværtimod. Ved udvalgets besøg på Vordingborg Seminarium og gennem de samtaler, vi dér førte med repræsentanter for såvel skoleledelsen, lærerpersonalet som eleverne, samt ved ministeriets besvarelse af en række spørgsmål har vi fået en grundig belysning af de indvendinger, der ved første behandling blev gjort gældende af ordførerne for venstre og de konservative. Denne belysning af problemerne har været af en sådan karakter, at jeg knap forstår, at de to partier ikke nu kan medvirke til de to lovforslags gennemførelse. Efter det oplyste er der nu ikke mere tilbage af de indvendinger, som særlig det ærede medlem hr. Damsgaard fremførte — endog meget skarpt — ved første behandling, end det rent principielle, om man ønsker statsseminarier eller privatseminarier, og da de to partier tidligere har medvirket til gennemførelse af statsseminarier, er princippet dem altså ikke så helligt, at det skulle kunne hindre dem i at medvirke ved disse lovforslags gennemførelse.

Udvalgsbehandlingen har vist, at de meget skarpe bemærkninger, det ærede medlem hr. Damsgaard ved første behandling gjorde særlig om det økonomiske, ikke har kunnet stå for en nærmere prøvelse. Det ærede medlem hr. Damsgaard havde ved første behandling gjort sig megen ulejlighed med ud fra de tal, der var tilgængelige for ham, at beregne udgifterne ved uddannelse af en lærer henholdsvis på et stats- og et privatseminarium, og han kom til det resultat, at uddannelsen på

statsseminarierne var langt dyrere. Det ærede medlem stillede derfor i udvalget følgende spørgsmål til ministeren: hvad er gennemsnitsudgiften pr. uddannet lærer eller lærerinde på statsseminarierne og på de private seminarier? Af besvarelsen af spørgsmålet fremgår det, at efter en gennemsnitsberegning foretaget for året 1959-60 er den årlige udgift pr. elev på privatseminarierne 3 788 kr., medens den på statsseminarierne er 3 333 kr. Når udgiften pr. elev er højere på privatseminarierne, skyldes det bl. a., at disse ikke får fuld dækning for udgifter til forrentning og afdrag på prioriteter i ejendommene — en udgift, som statsseminarierne jo ikke har. Fradrager man disse udgifter, reduceres den årlige udgift pr. elev på privatseminarierne til 3 543 kr., og det vil sige, at gennemsnitsudgiften pr. uddannet lærer er nogenlunde den samme ved de to seminarieformer, dog lidt mindre på statsseminarierne.

På privatseminarierne måtte eleverne i 1959-60 gennemsnitlig betale 510 kr. eller ca. 2,5 mill. kr. i samlet elevbetaling. Disse 2,5 mill. kr. sparede staten, men eleverne sparede dem altså ikke. I øvrigt bliver statens besparelse på dette felt mindre og mindre, idet statstilskuddet til elevbetalingen siden er forhøjet fra 165 kr. til 300 kr., og ministeren har oplyst, at de 300 kr. pr. elev agtes forhøjet til 550 eller 600 kr. fra skoleåret 1962-63, hvilket jeg ingen indvendinger har hørt imod, hverken fra venstres eller konservativ side, ligesom jeg har forstået, at også privatseminariernes ledelser står bag ønsket om denne forhøjelse af statstilskuddet pr. elev.

Det korte af det lange i disse oplysninger er imidlertid, at det ærede medlem hr. Damsgaards beregninger om de meget billigere private seminarier til stor overraskelse for ham selv ikke holdt stik. Det er da også en kendsgerning, som det i øvrigt fremførtes af seminarierektor Hartling som venstres ordfører, da vi i februar 1959 behandlede lovforslaget om statstilskud til private seminarier, at disse private seminariers indtægter simpelt hen kun er statens tilskud plus elevernes skolepenge. Af økonomiske grunde skulle venstre og de konservative derfor nok kunne stemme for lovforslagene, så meget mere som det flere